

Introduction to Gairus

Introduction to Gairus

Feb. 24, 2002

גרים וגירות הקדמה סימן א

סימן א

הגירות בזמן הזה

להתגייר, יש לחשוש מטעם האיסור שמא נתן, או נתנה, עיניהם בבן או בת אחר, ואינם נקראים גרי צדק ואם לא נגיירים אנו מרבים בזה את ההתבוללות וגורמים לשמד ר"ל.

בדידי הוה עובדא: זה כמה שנים שבא לפני א"י להתגייר ולא רציתי לקבלו מטעם הנ"ל שמא נתן וכו', אבל כתוצאה מסירובי נמסרה חשוקתו, בת ישראל ממשפחה מיוחסת, לאמונה הקאתולית וגרמה צער ובזיון להוריה. מרוב צער ויגון הלכה אם הבת, אשה כשרה לעולמה, וטרם מתה, סיפרו לי, קיללה את הרב שגרם לבתה לעזוב דת יהודית.

אחרי המקרה נתתי לבי לעיין בדבר הלכה ולעסוק בענין ה"לכתחלה" ו"בדיעבד" בענין קבלת גרים, ואמרתי לשנות לעצמי — וגם לאחרים — כי בזמננו שרבו הנכרים והנכריות הנותנים עיניהם בבן או בת ישראל, הרי זה דבר השייך לכל רב בישראל — פרק זה בעניני גירות להלכה, אם לא למעשה. וה' יורני דרך האמת.

ביבמות ק"ט ע"ב: א"ר יצחק מאי דכתיב רע ירוע כי ערב זר רעה אחר רעה תבוא למקבלי גרים וכו'. כר' חלבו, דאמר ר' חלבו קשים גרים לישראל כספחת בעור.

רבו הפירושים על מאמר זה. רש"י מפרש: לשון ספחת כפשוטו, לפי שאין

ענין קבלת גרים בזמן הזה עלתה על הפרק לפני מורי הוראה בדור האחרון. בדורות קדמונים וגם במאות האחרונות היתה הגירות רחוקה מהמציאות, ואם נמצא אחד מריבוא רבבות שבא להתגייר, היה כמעט נחשב לגר צדק.

בזכרוני שלפנים, בהיותי רב בעיר בורין, לא רחוק מעיר וואראניעו, פלך קורסק, ברוסיא, היו סביבותינו כפרים שלמים מאוכלסים באיכרים פשוטים, שקיבלו עליהם כל פרטי הגירות, לפי דת תוה"ק, מהם שהובלו לטבח למאות וממש מסרו נפשם על קדושת השם, באשר לפי חוקי ממשל הקיסר הרוסי, דגו במיתה את העוזבים הדת הרשמית. באשר יראתי מגזירת המלכות לא ביקרתי אצל הגרים, אשר היו קרובים לעירי, אך רבים מהם היו באים לביתי וסיפרו מחייהם.

אבל מהזמן ההוא, בהיותי ברוסיא ועד ימינו, נשתנו הדורות וכשבאתי לארצות הברית, נתקלתי בשאלת הגירות כשאלה שהזמן והמקום גרמו. כאן, בארץ החופש והדימוקראטיה, הרשות ניתנה לכל בן דת לעזוב את דתו ולקבל דת אחרת, וכל רב ומורה הוראה, — בידו להכניס תחת כנפי השכינה בן או בת אל נכר ואין מי שימחה בידו. אבל כאן בארץ זו, הועמדו הרבנים לפני בעיה שהיא בבחינת: אוי לי מזה ואוי לי מזה. אם נקבל כל נכרי או נכרית הבאים

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף מז עמוד א

תנו רבנן: גר שבא להתגייר בזמן הזה, אומרים לו: מה ראית שבאת להתגייר? אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דוויים, דחופים, סחופים ומטורפין, ויסורין באין עליהם? אם אומר: יודע אני ואיני כדאי, מקבלין אותו מיד. ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות, ומודיעין אותו עון לקט שכחה ופאה ומעשר עני. ומודיעין אותו ענשן של מצות, אומרים לו: הוי יודע, שעד שלא באת למדה זו, אכלת חלב אי אתה ענוש כרת, חללת שבת אי אתה ענוש סקילה, ועכשיו, אכלת חלב ענוש כרת, חללת שבת ענוש סקילה. וכשם שמודיעין אותו ענשן של מצות, כך מודיעין אותו מתן שכרן, אומרים לו: הוי יודע, שהעולם הבא אינו עשוי אלא לצדיקים, וישראל בזמן הזה - אינם יכולים לקבל לא רוב טובה ולא רוב פורענות. ואין מרבין עליו, ואין מדקדקין עליו. קיבל, מלין אותו מיד. נשתיירו בו ציצין המעכבין את המילה, חוזרים ומלין אותו שניה. נתרפא, מטבילין אותו מיד; ושני ת"ח עומדים על גביו, ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות; טבל ועלה - הרי הוא כישאל לכל דבריו. אשה, נשים מושיבות אותה במים עד צוארה, ושני ת"ח עומדים לה מבחוץ, ומודיעין אותה מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות. אחד גר ואחד עבד משוחרר. ובמקום שנדה טובלת, שם גר ועבד משוחרר טובלין; וכל דבר שחוצץ בטבילה, חוצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה. אמר מר: גר שבא להתגייר, אומרים לו: מה ראית שבאת להתגייר? ומודיעים אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות. מ"ט? דאי פריש נפשו, דא"ר חלבו: קשים גרים לישראל כספחת, דכתיב: +ישעיהו י"ד+ ונלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב. ומודיעים אותו עון לקט שכחה ופאה ומעשר עני. מ"ט? א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן: בן נח נהרג על פחות משהו פרוטה, ולא ניתן להשבון. (ומודיעים אותו עון שכחה ופאה). ואין מרבין עליו, ואין מדקדקין עליו. אמר רבי אלעזר: מאי קראה? דכתיב: +רות א'+ ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותהדל לדבר אליה, אמרה לה: אסיר לך תחום שבת! +רות א'+ באשר תלכי אלך. אסיר לך יחוד! +רות א'+ באשר תליני אליך. מפקדינן שש מאות וי"ג מצות! +רות א'+ עמך עמי. אסיר לך עבודת כוכבים! +רות א'+ ואלהיך אלהי. ארבע מיתות נמסרו לב"ד! +רות א'+ באשר תמותי אמות. ב' קברים נמסרו לב"ד! +רות א'+ ושם אקבר. מיד, ותרא כי מתאמצת היא וגו'. קיבל, מלין אותו מיד. מ"ט? שהויי מצוה לא משהינן... נתרפא, מטבילין אותו מיד. נתרפא אין, לא נתרפא לא, מאי טעמא? משום דמייא מרזו מכה. ושני ת"ח עומדים על גביו. והא א"ר חייא א"ר יוחנן: גר צריך שלשה! הא א"ר יוחנן לתנא, תני: שלשה. טבל ועלה - הרי הוא כישאל לכל דבריו. למאי הלכתא? דאי הדר ביה ומקדש בת ישראל, ישראל מומר קרינא ביה וקידושיו קידושין.